

На основу чланова 22. и 24. Статута Савета за штампу и чланова 15. и 16. Пословника о раду Комисије за жалбе, Комисија за жалбе Савета за штампу у саставу: Зоран Ивошевић, Тамара Скрозза, Филип Шварм, Небоја Спаић, Петар Јеремић, Стојан Марковић, Божо Прелевић, Владо Мареш и Предраг Аздејковић, на седници одржаној 31.10.2013. године, изриче

ЈАВНУ ОПОМЕНУ

Текстовима „Због бебе остала без посла у Анемији“, „Ново руководство у Анемији од октобра“, „Анемија, некое право, а некое правда“ и „Анемија у дубиози“, објављеним 30. августа, 16. и 25. септембра и 3. октобра 2013. године Информативни портал „Глас западне Србије“:

1. прекршио је тачке 1, 2, 4. и 5. Одељка I (Истинитост извештавања) о обавези новинара да тачно, објективно и благовремено извести о догађајима од интереса за јавност, држећи се основних стандарда професије, да прави јасну разлику између чињеница које преноси, коментара, претпоставки и нагађања, да консултује што више извора и омогући им да изнесу свој став, као и о неспојивости новинарства са објављивањем неоснованих оптужби, клевета, гласина, као измишљених писама или писама чији аутор није познат или његов идентитет није проверљив,

2. прекршио је тачке 1. и 2. Одељка V (Новинарска пажња) о обавези новинара да послу приступа са дужном професионалном пажњом и да не сме слепо да верује извору информација који може следити своје интересе или интересе друштвене групе којој припада и прилагођавати своје исказе тим интересима,

3. прекршио је тачку 5. Одељка IV (Одговорност новинара) о дужности новинара да поштује и штити права и достојанство деце,

4. прекршио је и тачку 7. Одељка VI (Однос према изворима информисања) која новинару забрањује да злоупотреби емоције других људи, њихово незнање или недовољну способност расуђивања.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Директорка Специјалне болнице за рехабилитације Ивањица „Анемија“ др Радованка Предраговић Стеванић поднела је жалбу због садржаја четири текста објављена у периоду од 30.августа до 3.октобра 2013. У два текста она се оптужује за отпуштање медицинске сестре која је била на породилском одсуству, односно ускраћивање могућности да се врати на то радно место после спроведеног конкурса, у једном најављује њена смена, а у последњем се оптужује за корупцију и финансијске малверзације. По мишљењу подносиоца жалбе, писањем

које представља грубо кршење новинарског Кодекса нанета је велика штета не само њој, него и установи коју води. Она је навела да су у првом тексту изнете нетачне тврдње да је медицинска сестра Снежана Савић изгубила посао због одласка на породично одсуство, јер јој је престао радни однос на одређено време, док је касније конкурисала за радно место које није, како се у тексту наводи, „њено“, и на које је примљен други кандидат. Директорка сматра клеветом тврдње да „њена самовоља угрожава егзистенцију деце и породице“ медицинске сестре, јер је међу кандидатима за радно место за које је и она конкурисала било особа знатно лошијег материјалног стања и наводи да је објављивање фотографије детета са потписом „због нас је мама остала без посла“, такође супротно Кодексу новинара, као и објављивање увредљивих коментара испод текста у које се укључује и сам уредник портала. После овог текста уредник је, како је наведено у жалби, био у „Анемији“ и запретио директорки да ће је, ако медицинску сестру Снежану Савић не врати на посао, „развличити по свом порталу и свим медијима са којима сарађује“.

У наредном тексту, најпре се наводи (нетачна) информација да директорка одлази у пензију у октобру, и да је Савет за здравство ОО СНС одлучио ко ће бити кандидат за то место, што је праћено увредљивим коментарима читалаца, док се из појединих коментара види да и да није сасвим јасно да ли је седница на коју се аутор текста позива уопште одржана. Последњи текст односи се на финансијско пословање установе, а њему се износе ничим поткрепљење оптужбе да је руководство установе корумпирано и да је директорка починила кривична дела. Изјава није затражена ни од кога из ове установе, а оптужбе се износе на основу сумњи једног од лекара, док се коментар тражи само од члана радне групе за здравство једне политичке партије.

У одговору на жалбу главни уредник портала „Глас западне Србије“ Гвозден Николић навео је да је „сукоб“ са директорком настао још након објављивања првог текста о установи на чијем је челу крајем јуна 2013. године, који се односио на то да „Анемија“ послује са великим губитком. Након тог текста, како је навео, у редакцију су се јављали запослени у тој установи који су сведочили о бахатом понашању директорке и мобингу којем су били изложени. Међу њима и Снежана Савић, која је остала без посла након што је после пуне две године, колико је радила на одређено време, отишла на породично одсуство у деветом месецу трудноће. Њој никада касније није омогућено да се поново запосли иако је више пута конкурисала и што је, како наводи Николић, по мишљењу колега била одличан радник. Он је навео да је више пута покушао да добије информацију од директорке, да је био и позван да дође у „Анемију“, али је директорка одбила да одговара на питања, понудивши му само да „заврши нешто што је њему лично потребно“. Гвозден Николић је истакао и да су остали текстови написани на основу писма четворо лекара који оптужују директорку за скривање података о пословању „Анемије“, због чега су се обратили и поверенику за доступност информација од јавног значаја.

Чланови Комисије закључили су да је објављивањем спорних текстова повређено више тачака

Кодекса новинара Србије, односно да портал није поступао у складу са начелима истинитости извештавања, одговорности новинара и новинарске пажње. Стиче се утисак да новинар води кампању за смену директорке, износећи непоткрепљене и непроверене информације. Новинар се ослања на изворе из општинског одбора једне политичке партије, не водећи рачуна да они своје исказе можда прилагођавају интересима партије, док се „другој страни“, односно руководству „Анемије“ углавном не пружа могућност да одговори на оптужбе.

Портал такође, по оцени чланова Комисије, манипулише емоцијама других људи и злоупотребљава децу објављујући њихове фотографије уз коментаре „због нас је мама остала без посла“, или „угрожена је егзистенција моје деце“.

Зоран Ивошевић, сматрао је, међутим, да текстовима „Због бебе остала без посла“ и „Анемија, неке право, неке правда“ није прекршен Кодекс новинара Србије. Он је навео да је Снежана Савић пре породичког одсуства радила две године и 17 дана, иако радни однос на одређено време по Закону о раду не може да траје дуже од 12 месеци (осим ако је заснован ради замене одсутног радника, што овде није случај). Да је овај закон правилно примењен, Снежана би морала бити у радном односу на недоређено време. Пошто је директорка „Анемије“ одговорна за правилну примену прописа, њена жалба у односу на случај Снежане Савић није основана, јер би она, да су радноправни прописи правилно промењени имала право да се, по окончању породичког одсуства врати на рад – на чему су инсистирали и поменути текстови на потралу „Глас западне Србије“.

Кад је реч о друга два текста, Комисија је једногласно одлучила да је „Глас западне Србије“ прекршио Кодекс новинара Србије“

Чланови Комисије нису са могли да утврде тачност директоркине тврдње да јој је Николић претио „да ће је развличити по медијима“, али сматра потребним да новинарима још једном укаже да је такво понашање апсолутно недопустиво и за сваку осуду. Комисија подећа да Кодекс новинара забрањује новинарима да се приликом прикупљања информација служе претњама, изнудом и прогањањем извора информација.

Београд, 31.10.2013.

Председавајући

Зоран Ивошевић